

3,56.

Instrukcja o sposobie legalizowania odważników użytkowych zwyczajnych.

Poprawki wzorcowania odważników.

1. Urzędy miar, upoważnione do wzorcowania odważników, wykonywują następujące czynności:

a) Przy legalizacji głównej urzędnicy legalizacyjni są obowiązani do wzorcowania tylko za ciężkich odważników bez jamy wzorcowniczej. Wzorcowanie należy uskutecznić przez opiłowywanie albo zeszlifowywanie powierzchni dna, starając się, aby powierzchnia otrzymana posiadała jednostajny wygląd, szczególnie, aby nie pozostały na niej grubsze rysy pilnika. Za lekkie odważniki tego rodzaju należy z reguły zwracać. Wzorcowanie ich nie może być wymagane i może być dokonywane tylko w drodze wyjątku. Polega ono na wywierceniu otworu, wprowadzeniu do niego cięższego gatunkowo metalu i zamknięciu otworu korkiem, którego średnica i materiał odpowiadać powinny przepisom legalizacyjnym (POM poz. 2,52 § 6 i POM poz. 2,5215 §§ 1 i 2). Następnie należy wyrównać powierzchnię korka z powierzchnią odważnika.

Aby zabezpieczyć korek od późniejszego wypadania, zaleca się robić u dna otworu zapomocą frezu o odpowiednim kształcie koliste rozszerzenie, w którym utkwí wbity korek.

b) Przy legalizacji wtórnej niedokładne odważniki z jamą wzorcowniczą, zarówno jak i za ciężkie odważniki bez jamy wzorcowniczej, należy wzorcować bez wyjątku i to w granicach uchybień do legalizacji pierwszej. Za lekkie odważniki bez jamy wzorcowniczej podlegają wzorcowaniu z reguły tylko w stałych urzędach miar. W każdym jednak razie wzorcowanie ich nie może być wymagane.

c) Przy wzorcowaniu za ciężkich odważników z jamą wzorcowniczą należy najpierw spróbować usunąć niedopuszczalne uchybienie przez zmniejszenie ciężaru korka, albo przez spiłowanie krawędzi dna.

W za lekkich odważnikach z jamą wzorcowniczą poprawka często da się uskutecznić przez wybicie otworu w korku legalizacyjnym i zamknięcie powstałego otworu kawałkiem ołowiu, albo mniejszym korkiem. Włożony we wspomniany otwór ołów należy starannie sklepać młotkiem z całością korka legalizacyjnego, aby, o ile możliwości, usunąć późniejsze wypadanie.

Jeżeli uchybienia są zbyt wielkie na to, aby zapomocą powyższych sposobów można było osiągnąć potrzebny wynik, to zarówno w za ciężkich jak i za lekkich odważnikach z jamą wzorcowniczą należy korek przebić odpowiednim przebijakiem. Po odsypaniu albo dosypaniu potrzebnej ilości

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

Warszawa, dnia 30 maja 1925 r.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.

materjału wzorcowniczego należy zamknąć przebity otwór zapomocą małego korka. Jeżeli na przebicie korka nie pozwala zgóry istniejąca obawa, że korek może wpaść wewnątrz jamy wzorcowniczej, wtedy należy wyjąć go w sposób właściwy. Stwierdzoną niedokładność należy wtedy usunąć przez osadzenie nowego korka legalizacyjnego po ujęciu albo dodaniu potrzebnej ilości materjału, napęlniającego jamę wzorcowniczą, lub też tylko przez założenie cięższego albo lżejszego korka legalizacyjnego. Jako materjału do napęlniania jamy wzorcowniczej należy używać wyłącznie śrutu ołowianego o średnicy najwyżej 3 milimetrów. Znalezione w jamie wzorcowniczej inne materjały obciążające należy o ile możliwości usuwać.

d) Po każdym wywzorcowaniu odważnika należy przed odczowaniem ponownie sprawdzić jego dokładność.

2. W urzędach miar, nieupoważnionych do wzorcowania odważników, mogą być wykonywane poprawki wzorcowania za ciężkich odważników, wywzorcowanych poza urzędem, których uchybienie przekracza nieznacznie górną granicę dopuszczalnych uchybień wzorcowania. Poprawki wzorcowania należy dokonywać w sposób, przepisany w drugim zdaniu punktu 1. ust. a.

Dokonywanie tej poprawki nie jest obowiązujące dla urzędu.

3. Ustęp 2-gi punktu 3-go Instrukcji o sposobie legalizowania odważników użytkowych zwyczajnych POM poz. 3,55 uchyla się.

Warszawa, dnia 9 maja 1925 r.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:

L. S.

(—) inż. Z. Rauszer

GŁÓWNY URZĄD MIAR

Nr 25. I. 905. 1.